

Kadernota 2023

Geestmerambacht

Kadernota

Deze kadernota voor 2023 geeft de actuele inzichten weer die van invloed zijn op de begroting(en) van recreatieschap Geestmerambacht. De jaarplannen 2022 en 2023 zijn in deze kadernota verwerkt. De programmabegroting wordt pas opgesteld nadat de kadernota door het bestuur is behandeld.

Hoofddoelstelling

Geestmerambacht is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en (natuurgebieden aan) de kust te ontlasten met aantrekkelijke recreatiemogelijkheid voor recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het doel van Geestmerambacht is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR):

- a. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen.
- b. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
- c. Uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.

Kerngegevens: 545,5 hectare werkgebied, waarvan 423,5 hectare beheergebied en 75 hectare water. Het gebied bestaat uit Geestmerambacht (394,5 ha) en Park van Luna (151 ha). Het aantal bezoeken per jaar bedroeg in 2020 ruim 2,3 miljoen (2019 1,5 miljoen). Uiteraard droegen de effecten door de Corona-maatregelen bij aan het sterk gestegen aantal bezoekers.

Visie

De huidige visie “Geestmerambacht, Groene loper en Park van Luna (parkenlint tussen stad en dorp)” (2021) is het recreatiegebied te laten doorgroeien tot een veelzijdig parkenlint, als groen uitloper voor de inwoners van het HAL-gebied en met activiteiten gericht op de ruimere regio. De kwaliteit van zowel de natuur- als de recreatiegebieden wordt verhoogd. De bedoeling is om ontwikkeling van recreatie, landschap en natuur

als een doorlopend geheel vorm te geven, rekening houdend met duurzaamheid, energietransitie en klimaatadaptie.

De visie dient tevens als vertrekpunt voor een structureel financieel gezonde basis en voor de ambities van het recreatieschap en daarbij rekening houdend met de nog vast te stellen nieuwe governancestructuur. Daarvoor moet in het voorjaar 2022 het uitvoeringsprogramma worden vastgesteld. Met daarin een planning en een raming van de kosten en opbrengsten van de geplande activiteiten en ambities.

Strategische doelen

Geestmerambacht levert door haar reguliere werkzaamheden en projecten een directe bijdrage aan de hoofddoelstellingen van de gemeenschappelijke regeling:

- Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap
- Vergroten gebruik
- Versterken duurzaamheid
- Vergroten maatschappelijk draagvlak

De visie heeft als doel:

“het recreatiegebied in samenhang te laten doorgroeien tot een veelzijdig Parkenlint, als groene uitloper voor de inwoners van het HAL-gebied en met activiteiten gericht op de ruimere regio. De kwaliteit van zowel de natuurgebieden als de recreatiegebieden wordt verhoogd.”

Actuele ontwikkelingen

- Het verder (door)ontwikkelen van Geestmerambacht, Park van Luna en de Groene Loper op basis van de vastgestelde Visie GAB 2030. Het in 2022 vast te stellen uitvoeringsprogramma is hiervoor de leidraad.
- Als onderdeel van dit uitvoeringsprogramma:
 - Het duurzaam beheren en door ontwikkelen van de gebieden gericht op optimaal recreatief gebruik en tegelijkertijd verhogen van biodiversiteit.
 - Inzetten op vergroten van het gebruik van de gebieden door inwoners van de regio en daarbuiten.
 - Zetten van vervolg stappen in het bereiken van structureel financieel evenwicht in 2027 en in de periode daarna.
 - Extra inkomsten realiseren, onder andere via permanente locatieontwikkelingen.
 - Bijdragen aan een duurzame samenleving en ruimte voor energietransitie en klimaatadaptatie.
 - In het kader van Natuurnetwerken Nederland het verder uitwerken van de regionale routestructuren. Om daarmee de balans te borgen tussen natuur- en recreatieontwikkeling.
- Verder onderzoek naar de gewenste governance-structuur en participantenbijdrage rekening houdend met de 2 participanten (Alkmaar en Dijk en Waard) en de provinciale samenwerking.
- Meer bezoekers door recreatie in eigen land, overloop van kustgebied en door eigen promotie.

Operationele doelen 2023

Naast de reguliere bedrijfsvoering wil het recreatieschap de volgende doelen realiseren:

1. Concrete uitwerking van het uitvoeringsprogramma;

- a. vanuit 2022 (jaar van de start van de eerste wervingen) verder werken aan de permanente invulling van de ontwikkellocaties;
 - b. bij de ontwikkellocaties meer richten op hogere exploitatie-opbrengsten en/of op lagere beheerkosten;
 - c. en starten met de ingroei van stijgende participantenbijdragen.
2. Implementeren van maatregelen zoals verhogen biodiversiteit en natuurinclusieve recreatie.
 3. Verbeteren van bereikbaarheid en interne en regionale verbindingen.
 4. Inzetten op meer bezoekers en daarbij horende faciliteiten.
 5. Het inzetten op een financieel sluitende meerjarenbegroting.
 6. Instellen van Bestuursbureau (2022) met evaluatie in 2023.

Verwachtingen voor 2024 - 2026

- Uitvoering geven aan de Visie 2030 via het vastgestelde uitvoeringsprogramma.
- Meer participatie met omgeving en verbeterde communicatie leidt tot meer begrip en geaccepteerde ontwikkelingen in het kader van de visie/UP.
- Instellen van gebiedstafels als podium waarop partijen met elkaar in gesprek gaan.
- Nieuwe governance structuur is geëffectueerd voor het besturen van Geestmerambacht, Park van Luna en de Groene Loper. Daarbij wordt aangestuurd op het aanhaken van de Provincie Noord-Holland bij de ontwikkelingen in de recreatiegebieden.
- Structureel financieel evenwicht met nieuwe participantenbijdrage.
- Het inzetten op en gepaste groei van (meerdere) evenementen rekening houdend met de omgevingsfactoren, de natuurwaarden van de terreinen en de maatregelen bij grote evenementen naar aanleiding van de corona-effecten.

- Inzetten op meer bezoek in samenwerking met andere TBO's en daarbij invulling geven aan het rijks- en provinciaal beleid om te komen tot meer recreatief bezoek in eigen land c.q. regio rekening houdend met de spreiding daarvan.
- Toename bezoek vereist een passende inzet van handhaving en toezicht.
- Inzetten op het terugdringen van het energieverbruik en een transitie naar meer duurzame energiebronnen en verbruikers.

Doorontwikkelingen staand beleid 2023

1. Voortzetting koers waarbij geïnvesteerd wordt in projecten die op de lange termijn leiden tot het verhogen van de inkomsten en verbetering van het rendement.
2. Meer beleid gericht op vergroten biodiversiteit, duurzaamheid, energietransitie en klimaatadaptie.
3. Intensiever beleid gericht op de toename van de recreanten, zowel van binnen als van buiten de regio.
4. Toezicht en handhaving intensiever en meer zichtbaar.

Nieuw beleid

In de onderstaande tabel worden de afwijkingen genoemd die leiden tot nieuw beleid dan wel uitbreiding van bestaand beleid ten opzichte van de begroting 2022 en de meerjarenraming 2024-2026.

Risico's bij het uitvoeren van het UP

In het Uitvoeringsprogramma wordt gewezen op de risico's die op dit moment een rol spelen bij de uitvoering en dan met name bij de realisatie van de geraamde opbrengsten. Daarbij gaat om:

- De stand van de economie: zien ondernemers en banken het zitten om te investeren in nieuwe ontwikkelingen
- Concurrentie: bepaalde nieuwe commerciële ontwikkelingen kunnen concurreren met bestaande of nieuwe vergelijkbare bedrijven. Dit kan een negatief effect hebben op de potentiële inkomsten voor het recreatieschap
- Medewerking bevoegd gezag: voor het vestigen van nieuwe bedrijven in het recreatiegebied is het schap afhankelijk van de planologische medewerking van de gemeenten en van de provincie. Deze medewerking is feitelijk de randvoorwaarde voor het kunnen realiseren van de projecten en de benodigde inkomsten
- Participatie: bewonersparticipatie kan leiden tot aanpassingen van de plannen, indien er onvoldoende draagvlak is en dit zich manifesteert in onvoldoende medewerking op planologisch gebied
- Subsidies: het verkrijgen van voldoende subsidie om uitvoeringsprojecten te kunnen realiseren is geen vast gegeven
- Wetgeving: projecten moeten voldoen aan regels omtrent onder andere NNN, stikstof, Pfas en nog vele andere aspecten.

Dit betekent dat de cijfers over de inkomsten in onderstaand schema niet als een gegeven kunnen worden beschouwd, maar als een streven. Zodra hier meer zicht op is, wordt dit in een volgende kadernota verwerkt.

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten?	Wat is de planning?
Inzetten van budget ontwikkellocatie Wagenweg 6	Benutting budget Wagenweg 6 ivm ontwikkeling locatie	€ 96.000	Uitvoering in 2023

Wat gaan we doen?	Wat gaan we doen?	Wat gaan we doen?	Wat gaan we doen?	Waarom
Instellen Bestuursbureau	Verbeterde governancestructuur (onafhankelijker, minder kwetsbaar, zuiverder)	2022 - € 17.000 2023 - € 23.000 2024 e.v. – PM	Start per 1-1-2022 en evaluatie in 2023 over de gewenste governance-structuur	
Vorbereidingskosten UP	Vorbereidingswerkzaamheden om te komen tot de daadwerkelijke uitvoering	2023 - € 150.000 2024 - € 36.000 2025 - € 36.000 2026 - 0	Voor 2023 is € 200.000 aan voorbereidingskosten geraamd. Er was reeds € 50.000 begroot dus per saldo is er € 150.000 extra nodig	
Uitvoeringskosten UP	De daadwerkelijke uitvoering van het UP brengt kosten met zich mee	2023 - € 27.000 2024 - € 74.000 2025 - € 140.000 2026 - € 190.000	In 2023 zijn dit de financieringskosten van de eerste tranche voor het aantrekken van de leningen ter financiering van het UP	
Opbrengsten UP	Tegenover de investeringen en de kosten die gemaakt moeten worden, staan de mogelijk te verwachten opbrengsten.	2023 - € 445.000 2024 - € 360.000 2025 - € 146.000 2026 - 0	Voor 2023 wordt voor de uitvoering € 2,1 mln geïnvesteerd. Daarvan kan via het Btw Compensatiefonds (BCF) € 445.480 worden terugontvangen.	
Toename erfpachtopbrengsten	Door het uitgeven van meer c.q. beter renderende percelen nemen de pachtopbrengsten na enige jaren toe.	2023 - 0 2024 - 0 2025 - € 140.000 2026 - € 291.000		
Verhoging participantenbijdrage	Realisatie van een structureel financieel evenwicht vraagt enerzijds investeringen in het gebied (meer opbrengsten c.q. minder onderhoud) en tegelijkertijd een stijgende participantenbijdrage tot het evenwicht wordt bereikt	2023 - € 100.000 2024 - € 200.000 2025 - € 300.000 2026 - € 400.000	In 2023 is de eerste verhoging van de participantenbijdragen begroot. Deze loopt jaarlijks op tot € 400.000 in 2026.	

Gevolgen voor de participanten

In het vastgestelde UP wordt uitgegaan van voorbereidings- en uitvoeringskosten, investeringen en opbrengsten die gezamenlijk bijdragen aan het realiseren van de uitgesproken ambities. Dergelijke ontwikkelingen lopen niet altijd parallel als het gaat om kosten en opbrengsten, veelal gaat de “cost voor de baet uit”. Dat betekent dat de opbrengsten later dan de kosten en investeringen worden ontvangen.

Daarnaast is door het bestuur besloten dat na het uittreden van de provincie het jaarlijkse tekort van circa € 1,0 mln uit de bestemmingsreserve wordt onttrokken als bijdrage aan de exploitatie. Omdat dit niet kan worden volgehouden, is de visie opgesteld. Alle huidige en toekomstige inkomsten zijn echter onvoldoende groot om het tekort van € 1,0 mln per jaar volledig te compenseren.

Om uiteindelijk te komen tot een structureel gezond recreatieschap (kosten en opbrengsten in evenwicht) is een hogere participantenbijdrage noodzakelijk. Die verhoging wordt gerealiseerd met een systeem van jaarlijkse ingroei van € 100.000 in 2023 tot € 400.000 in 2026.

Gevolgen voor de reserves

Het realiseren van de ambities middels het uitvoeringsprogramma leidt de komende jaren tot een patroon van extra kosten en investeringen, en een toename van de opbrengsten. Dat resulteert in een verschil in de uitgaven en de inkomsten en dat heeft zijn weerslag op de bestemmingsreserves.

In de begroting 2022 is een onttrekking aan de reserves begroot van € 1.004.621 maar door vaststelling van het UP bedraagt die onttrekking € 1.154.843 (€ 150.222 hoger). Door de toegenomen UP-opbrengsten wordt de onttrekking in 2023 € 731.445 en dat is € 188.357 lager dan de eerder begrote € 919.803. In de jaren daarna (2024-2026) zakt de jaarlijkse onttrekking tot € 461.854 in 2026.

Liquiditeitsprognose

In de bijlage “Liquiditeitsprognose Geestmerambacht” (bijlage 3) wordt het overzicht gepresenteerd van alle ontvangsten, uitgaven en bijbehorende banksaldi. Kortweg ontstaat er door de uitvoering van het UP een liquiditeitstekort. De verwachting is dat na 2027 dit omslaat in een structureel overschot. Tevens is de verwachting dat de banksaldi negatief worden en na 2028 weer een positieve lijn laten zien. De implicaties hiervan worden in de financieringsparagraaf bij de begroting 2023 aan u voorgelegd.

Bijlage A. Financiële kengetallen 2023

Indexatie

Geestmerambacht hanteerde voor de begroting 2022 de consumenten-prijsindex van december 2020: 1,3%. Voor de begroting 2021 werd een wijzigingsvoorstel vastgesteld in de vergadering van 1 juli 2021. Deze cijfers werken door in de begroting 2022 en deze kadernota 2023. De CPI-index voor 2023 wordt in december bekendgemaakt. Dat indexatiecijfer wordt verwerkt in de nog vast te stellen Programma-begroting 2023. Om de stijging van personeelskosten te compenseren wordt voor de inzet RNH vooralsnog een index van 3% gehanteerd. In deze kadernota wordt voor de indexatie van bedrijfskosten en participantenbijdrage een index gebruikt van 1,3%.

Het door de regietafel Noord-Holland Noord bepaalde cijfer voor loonindexatie is 1,3%. Dit wordt gebruikt voor het indexeren van de kosten voor het Bestuursbureau i.o., omdat deze medewerkers in dienst zijn van de gezamenlijke recreatieschappen via de in te stellen werkgeverscommissie. Het personeel van de uitvoeringsorganisatie is niet in dienst van het recreatieschap, maar in dienst van Recreatie Noord-Holland NV, waardoor deze loonindexatie niet van toepassing is op de 'inzet RNH'.

Realistisch ramen

De indexatie die het recreatieschap toepast, is conform de afspraken in de gemeenschappelijke regeling. Deze index wijkt vaak af van de prijsontwikkelingen in de markt. De participantenbijdragen stijgen dan minder snel dan de kosten. Voor sommige onderdelen is dat vooraf slecht te ramen. Voorbeelden hiervan zijn de loonontwikkelingen bij aannemers en adviesbureaus maar ook de prijsontwikkeling van hout, staal, energie en transport. Zo blijkt de marktontwikkeling van terreinbeheerkosten in de jaren 2019-2021 gemiddeld 1,1% hoger te liggen dan de

indexaties die de recreatieschappen voor de begrotingen hanteren. Voor de inzet RNH wordt in 2022 en 2023 rekening gehouden met jaarlijks 3% indexatie vanwege gestegen loonkosten en ontwikkeling sociale lasten. Voorbeelden daarvan zijn de aangekondigde verwachte stijging pensioenpremies en cao-afspraken. Hierdoor kunnen de geraamde kosten overschreden worden (ten laste van de reserves) of kan voor het geraamde budget minder worden uitgevoerd.

Hoogte gemeentelijke bijdrage aangepast per 1-1-2022¹

De gemeentelijke fusie van de Langedijk en Heerhugowaard tot Dijk en Waard en het uittreden van de gemeente Bergen leiden tot een nieuwe gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2022. Tegelijkertijd wordt ook de verdeling van de participantenbijdrage voor de 2 gemeenten, op basis van de laatste inwonersaantallen, aangepast in de GR. Dat leidt tot de volgende participantenbijdragen:

Participant	Bijdragen-verdeling	Bijdrage in 2022	Bijdrage in 2023	Bijdrage in 2024	Bijdrage in 2024	Bijdrage in 2026
Alkmaar	56,07%	€ 225.143	€ 284.138	€ 343.185	€ 402.259	€ 461.371
Dijk en Waard	43,93%	€ 176.414	€ 222.639	€ 268.880	€ 315.163	€ 361.477
Totaal	100,00%	€ 401.557	€ 506.777	€ 612.065	€ 717.422	€ 822.848

De stijging van € 401.557 in 2022 naar € 507.777 in 2023 is het gevolg van de verhoging van de participantenbijdrage met € 100.000 vanaf 2023 oplopend tot € 400.000 in 2026. De totale participantenbijdragen stijgt vanaf 2023 van € 506.777 naar € 822.848 in 2026.

¹ Zie agendapunt 4a "UP-Visie 2030" – AB 30-06-2021

Risicomanagement/ weerstandsvermogen

De huidige algemene reserve (weerstandscapaciteit) is € 48.000 en ligt onder het gewenste berekende niveau. Het bestuur heeft besloten aan te sluiten bij het uitgangspunt van de regio om slechts een beperkte algemene reserve aan te houden voor de GR. Dit betekent dat er eventueel beroep gedaan wordt op de participanten indien de risico's die zich voordoen het bedrag van de algemene reserve overschrijden.

Jaarlijks worden de risico's die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van het recreatieschap geïnventariseerd en gekwantificeerd. In de rekening 2021 en de begroting 2023 wordt dit nader uitgewerkt.

Bij het onderdeel "Nieuw beleid" (pagina 4) worden de risico's toegelicht die specifiek een rol spelen bij het realiseren van het uitvoeringsprogramma. In het UP wordt daarom ook gewezen op de reële mogelijkheid dat de gewenste inkomsten (deels) niet kunnen worden gehaald. Een aantal maatregelen wordt voorgesteld om die risico's zo veel als mogelijk te beheersen.

Percentage overhead

Als de overhead (€ 404.007) wordt afgezet tegen de totale lasten (€ 2.452.664) bedraagt het percentage overhead 16,5%. Deze overhead bestaat uit de volgende posten:

Opbouw van de overhead	Lasten (€)
Bestuursadvisering en programmasturing	€ 141.643
Secretariaat	€ 80.001
Financiële administratie	€ 91.918
Locatiebeheerder en management	€ 50.893
Kantoor- en bedrijfskosten	€ 39.552
Totaal	€ 404.007

Flexibele schil / inhuur

Met het oog op maatschappelijke werkvoorziening wordt een post van € 23.147 opgenomen voor structurele inhuur van werknemers vanuit de sociale werkvoorziening.

Bijlage B. Financiële meerjarenraming 2022-2026

Hieronder volgt een overzicht van de meerjarenraming 2022-2026. De jaarlijks saldi ("Stand volgens de programmabegroting 2022") worden per jaar aangepast naar aanleiding van de autonome ontwikkelingen, geraamde extra kosten, investeringen en opbrengsten. Vanaf 2023 blijkt dat geraamde opbrengsten toenemen en de jaarlijkse onttrekking daardoor lager wordt. Zie de laatste regel "Stand volgens kadernota 2023 (resultaat voor bestemming)".

Onderdeel	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Bedragen in euro's inclusief btw, prijspeil:</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2023</i>	<i>2023</i>	<i>2023</i>
Stand volgens programmabegroting 2022 (resultaat voor bestemming)	-1.004.621	-919.803	-927.258	-887.318	-898.854
Wijzigingen nadien met AB besluit					
1. Doorschuiven budget ontwikkellocatie Wagenweg 6	96.000	-96.000			
	-	-	-	-	-
Totaal wijzigingen nadien met AB besluit	96.000	-96.000	-	-	-
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering					
1. Herijking indexering inzet RNH	-17.000	-34.000	-34.000	-34.000	-34.000
2. Overig (m.n. inzet programmasturing)	-27.222	-29.643	-30.000	-30.000	-30.000
3.					
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	-44.222	-63.643	-64.000	-64.000	-64.000

A. Financiële kengetallen 202

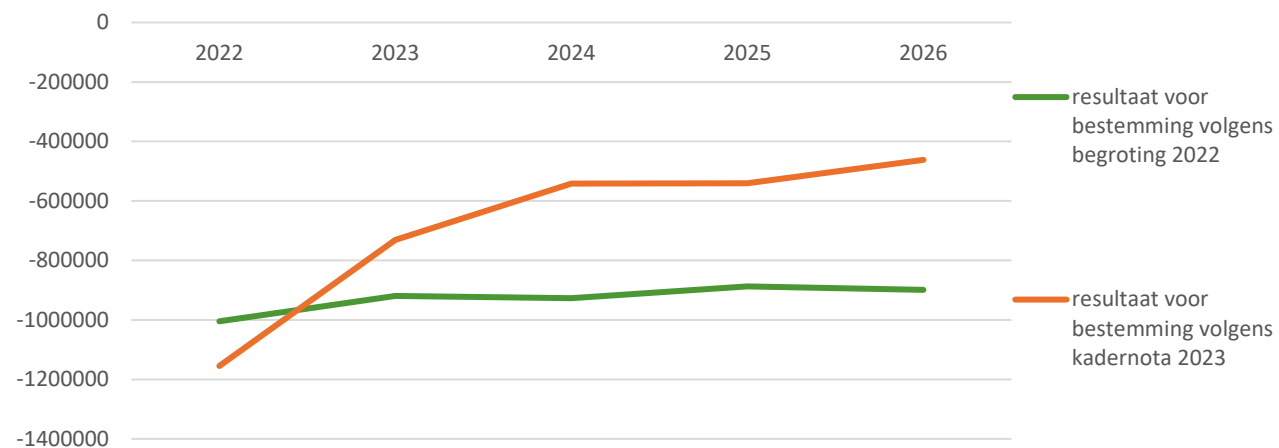
B. Financiële meerjarenraming

C. Visie en financiële situatie

Nieuw beleid					
1. Bestuursbureau	-17.000	-20.000	PM	PM	PM
2. Extra voorbereidingskosten uitvoeringsplan visie 2030	-270.000	-150.000	-36.000	-36.000	-
3. Kosten uitvoeringsplan 2030	-	-27.000	-73.874	-139.542	-190.000
4. Opbrengsten UP (BCF conform huidige systematiek)	85.000	445.000	360.000	146.000	-
5. Opbrengsten UP (extra erfpacht)				140.000	291.000
6. Verhoging Participantenbijdrage	-	100.000	200.000	300.000	400.000
Totaal nieuw beleid	-202.000	348.000	450.126	410.458	501.000
Totaal wijzigingen in kadernota 2023	-150.222	188.357	386.126	346.458	437.000
<i>Bedragen in euro's inclusief btw, prijspeil:</i>					
Dekkingsmiddelen / ombuigingen					
1. Onttrekking BR exploitatie	-150.222				
2. Toevoeging BR exploitatie		188.357	424.126	402.458	493.000
3. Onttrekking BR egalisatie			-20.000	-38.000	-38.000
4. Toevoeging BR egalisatie					
Totaal dekkingsmiddelen / ombuigingen	-150.222	188.357	404.126	364.458	455.000
Stand volgens kadernota 2023 (resultaat voor bestemming)	-1.154.843	-731.445	-541.132	-540.860	-461.854

Verloop meerjarenperspectief 2022 - 2026

Bijlage C. Visie en financiële situatie

In 2018 heeft het algemeen bestuur opdracht gegeven tot opstellen van een visie voor het Geestmerambacht. Doel was het realiseren van een toekomstbestendig recreatieschap. Er wordt toegewerkt naar een meerjarig begrotingsevenwicht, om toekomstige tekorten tijdig te dekken, met een nieuwe balans tussen opbrengsten uit het gebied en participantenbijdragen. Daarvoor zijn uitvoeringsgerichte investeringen nodig, met meer baten uit gebiedsontwikkeling.

Het doel van de visie is het gebied in samenhang te laten doorgroeien tot een veelzijdig Parkenlint, als groene uitloper voor de inwoners van het HAL-gebied en met activiteiten gericht op de ruimere regio. De kwaliteit van zowel de natuurgebieden als de recreatiegebieden wordt verhoogd.

Na het uittreden van de provincie heeft het bestuur besloten het jaarlijkse tekort te dekken door een onttrekking uit de bestemmingsreserve. Met het laten opstellen van de visie en het uitvoeringsprogramma willen de participanten zorgen voor een toename van de opbrengsten. Tevens worden externe financieringsmogelijkheden onderzocht om te zorgen voor een structureel sluitende meerjarenbegroting. De huidige reserves zijn nog voldoende mits op korte termijn de begroting in evenwicht wordt gebracht.

Vaststelling door het algemeen bestuur

Deze kadernota is door het algemeen bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht vastgesteld in de openbare vergadering van 17 november 2021.

Voorzitter,
J. Nieuwenhuizen

